

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE
ÎN EDUCAȚIE**

**EXAMENUL NAȚIONAL
PENTRU DEFINITIVARE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

**DISCIPLINA
LIMBA ȘI LITERATURA NEOGREACĂ MATERNĂ,
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII,
METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR
INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA
NEOGREACĂ MATERNĂ ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII
ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

**EDUCATOR-PUERICULTOR
(ÎN LIMBA NEOGREACĂ MATERNĂ)**

A. NOTA DE PREZENTARE

Studiile efectuate în ultima perioadă au evidențiat importanța educației timpurii în viața oricărei persoane, această perioadă fiind marcată de parcurgerea unor etape esențiale pentru succesul ulterior al copilului, atât în viața școlară, cât și în viața personală. Mai mult decât atât, unul dintre cei care au o intervenție crucială în această perioadă importantă a dezvoltării copilului este educatorul-puericultor, persoana calificată care se ocupă de creșterea, îngrijirea și educația timpurie a copilului mic. De altfel, este evident că, între mediul de dezvoltare al copilului și dezvoltarea intelectuală a acestuia, există o corelație semnificativă. Drept urmare, putem afirma că o educație timpurie de calitate urmărește dezvoltarea personală continuă, dezvoltarea emoțională, dezvoltarea creativității și dezvoltarea propriilor valori și a valorilor sociale, impactul experiențelor pozitive din copilăria timpurie fiind cel care contribuie la dezvoltarea viitorului adult.

Prezenta programă, aplicabilă *Examenului național de definitivare în învățământul preuniversitar*, pentru specializarea Educator-puericultor, în limba neogreacă maternă, se dorește a fi un răspuns la acest nou context. Aceasta ține cont de formarea pentru această profesie didactică, fiind elaborată în acord cu legislația în vigoare, iar concepția, principiile și criteriile care stau la baza propunerilor tematice sunt următoarele:

- a) statutul și competențele aferente carierei didactice;
- b) eficacitatea practică și socială, derulată de educatorul-puericultor în cadre instituționale, cum ar fi creșele, grădinițele, cluburile, centrele de zi sau centrele de recreere și joacă, precum și oferta de conținuturi asociată cu interesele de bază ale copilului mic;
- c) diversificarea competențelor dobândite de educatorul-puericultor în cadrul procesului de formare inițială, continuă și dezvoltare personală;
- d) dezvoltarea și inovarea metodologică, prin reflecție asupra teoriei și practicii educaționale de la nivel național, respectiv raportarea la tendințele și modificările survenite în documentele europene.

Prezenta programă pentru *Examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar*, specializarea Educator-puericultor, cuprinde următoarele:

- A. Nota de prezentare;
- B. Competențele profesionale ale educatorului-puericultor;
- C. Tematica pentru Limba și literatura neogreacă maternă;
- D. Tematica pentru Limba română și literatura pentru copii;
- E. Tematica pentru Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba neogreacă maternă;
- F. Tematica pentru Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română.

B. COMPETENȚELE PROFESIONALE ALE EDUCATORULUI-PUERICULTOR

Proba scrisă din cadrul *Examenului național de definitivare în învățământul preuniversitar* evaluează o serie de competențe specifice educatorului-puericultor, pe care acesta urmează să le demonstreze în activitatea didactică, precum:

- analizarea și abordarea flexibilă a curriculumului pentru educație timpurie, în vederea aplicării personalizate a acestuia în procesul de învățământ în creșă;
- construirea unor activități de învățare în concordanță cu competențele, valorile și atitudinile prevăzute în curriculumul pentru educație timpurie;
- alegerea și adecvarea principiilor și strategiilor didactice utilizate în cadrul activităților desfășurate în învățământul antepreșcolar, în vederea formării comportamentelor stabilite prin curriculumul pentru educație timpurie;
- adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale copiilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;
- abordarea integrată a învățării în învățământul antepreșcolar, prin valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare;

- aplicarea unor instrumente și metode diverse de evaluare, ale căror rezultate să fie analizate și interpretate în vederea optimizării acțiunii didactice;
- adecvarea activității de evaluare continuă la cerințele evaluărilor/examenelor naționale;
- examinarea critică a caracteristicilor diferitelor strategii didactice în vederea adaptării conceptelor și a resurselor utilizate la grupul de copii și la obiectivele învățării.

Structura probei scrise pentru Examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar, pentru specializarea Educator-puericultor (în limba neogreacă maternă):

- Limba și literatura neogreacă maternă – **scris**;
- Limba română și literatura pentru copii – **scris**;
- Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba neogreacă maternă – **scris**;
- Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română – **scris**.

NOTĂ: - Portofoliul și proba practică se realizează în conformitate cu *Metodologia – cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar*, în vigoare.

C. TEMATICA PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA NEOGREACĂ MATERNĂ

LIMBA NEOGREACĂ MATERNĂ

- **Elemente fonetică și de ortografie, ortoepie și ortografie**
 - Alfabetul limbii grecești
 - Pronunția diftongilor. Pronunția grupurilor de consoane
 - Accentul și mobilitatea acestuia. Elidarea vocalelor. Situația lui *v* final
 - Corespondența literă-sunet
 - Silaba și despărțirea cuvintelor în silabe. Cuvintele compuse. Cuvinte monosilabice, bisilabice, trisilabice, polisilabice
 - Semne de punctuație și de ortografie
- **Elemente de vocabular**
 - Sensul cuvintelor (sens propriu de bază; sens secundar; sens figurat)
 - Mijloace de îmbogățire a vocabularului (interne: derivarea, compunerea, conversiunea; externe: împrumuturile)
 - Familia de cuvinte; câmpul lexical
 - Relații semantice:
 - sinonime
 - antonime
 - omonime
 - cuvinte polisemantice
 - paronime
- **Părțile de vorbire**
 - Categoriile gramaticale ale numelui: genul, numărul, cazul, persoana
 - Articolul
 - Substantivul: declinarea substantivelor masculine în -ας, -ης, -ές, ούς, -ος, -έας
 - declinarea substantivelor feminine în -α, -η, -ώ, ός,ύ
 - declinarea substantivelor neutre în -ο, -ι, -ος, -ας, -ον/αν/εν, -υ, -μα
 - Substantive indeclinabile
 - Adjective în -ος/η/ο, -ος/α/ο, ός/ιά/ό, ύς/ιά/ύ, ής/ιά/ί, ης/α/ικο
 - Adjectivul πολλός, πολλή, πολύ. Πας, πάσα, παν
 - Comparatia adjectivului. Gradul comparativ și gradul superlativ
 - Pronumele personal, posesiv, reflexiv, demonstrativ, interogativ, negativ, nehotărât, negativ

- Numeralul cardinal, ordinal
- Verbul: Categoriile gramaticale ale verbului: numărul, persoana, diateza, conjugarea, modul
- Modurile verbale (indicativ, conjunctiv, imperativ, infinitiv, participiu)
- Timpurile indicativului (prezent, imperfect, aorist, perfect, mai mult ca perfect, viitor durativ, viitor momentan, viitor anterior)
- Timpurile conjunctivului (conjunctivul prezent, aorist, perfect)
- Timpurile imperativului (prezent, aorist)
- Timpurile participiului (participiul prezent activ, participiul perfect pasiv)
- Timpurile infinitivului (infinitivul aorist activ, infinitivul aorist pasiv)
- Adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția – tipuri/clasificare; recunoaștere; ortografie, ortoepie și punctuație
- **Organizarea propoziției și a frazei**
 - Enunțul. Tipuri de enunț - propoziții, fraze; enunțuri asertive, interogative, imperative, exclamative
 - Propoziții afirmative și negative
 - Relații sintactice la nivelul enunțului: coordonarea și subordonarea – modalități/mijloace de realizare
- **Funcții sintactice**
 - Elemente de sintaxă a cazurilor: Nominativul (subiect, nume predicativ), Vocativul, Acuzativul (complement direct, indirect, circumstanțial), Genitivul (valori atributive și de complement)
- Elemente de sintaxă a frazei**
 - Propoziția independentă. Propozițiile secundare.
 - Vorbire directă. Vorbire indirectă.
- **Elemente de stilistică**
 - Straturile lexicului neogrec.
 - Derivarea cu prefixe și sufixe.
 - Limba vorbită. Limba scrisă

LITERATURA NEOGREACĂ MATERNĂ

• **Genul epic** - specii literare: *basmul popular și caracteristicile acestuia, tipuri de basme populare, romanul. Lecții de morală în fabulele lui Esop. Introducere în problematica și utilizarea termenilor „carte pentru copii”, „literatură pentru copii”.*

a) **Concepte operaționale asociate:**

- *instanțele comunicării narative:* autor, narator, personaj, cititor
- *construcția discursului narativ:* specie literară, acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, tipare textuale, repere spațiale și temporale, personaje - tipologie, modalități de caracterizare, limbajul naratorului, stilul direct, stilul indirect și stilul indirect liber
- Categoriile de cărți pentru copii: cărți educative, cărți școlare, basm, mituri și legende, cărți ilustrate, povestiri de mici dimensiuni, poezie, roman grafic, e-book, carte cu jocuri și activități

b) **Conținuturi:**

- fabulă: *Fabulele lui Esop* (Η κότα με τα χρυσά αυγά, μύθος του Αισώπου)
- basmul popular: *Peștișorul de aur* (Το χρυσόψαρο/Το παραμύθι του γρουσόψαρου, κυπριακό παραμύθι, Οι δύο αδερφές και οι δώδεκα μήνες, λαϊκό παραμύθι, Ο ψαράς και η γυναίκα του, λαϊκό παραμύθι της Ευρώπης)
- basmul cult: Η μαγική φασολιά, Ευγενία Κολυδά, Εδώ τελειώνει αυτό το παραμύθι, Τόλης Νικηφόρου

- romanul: -Πηνελόπη Δέλτα, *Παραμύθι χωρίς όνομα*. Άλκη Ζέη, *Ο Μεγάλος Περίπατος του Πέτρου: Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων*, Λουντέμης Μενέλαος Ένα παιδί μετράει τ' άστρα
- **Genul liric:** «Η ανοιξιιάτικη βροχή» – Μ. Λοΐζου, «Εβρεξε» - Β. Ρώτα, «Για πες αλεύρι» - Γ. Κρόκου, «Παιχνίδι με τη λάσπη» - του Γ. Κυπριωτάκη, «Η βροχή» - Ντ. Χατζηνικολάου, «Ο ήλιος εστεκότανε στα σύννεφα χωμένος» (λίμερικ) – Λ. Αρανίτου. Κωστή Παλαμά «Το σπίτι μου»
Poeme haiku, poeme vizuale.
- a) **Concepte operaționale asociate:**
 - *elemente de compoziție:* titlu, motiv literar, idee poetică
 - *elemente de prozodie:* figuri semantice (aliterația, antiteza, comparația, epitetul, hiperbola, metafora, personificarea, enumerația, repetiția, interogația retorică etc.)
- b) **Conținuturi:** se studiază câteva texte poetice la alegere din cele de mai sus sau ale autorilor Γεώργιος Βιζυηνός, Αλέξανδρος Πάλλης, Ζαχαρίας Παπαντωνίου, Κωστή Παλαμά (Το σπίτι μου)
- **Genul dramatic** - specii literare: *comedia*
 - a) **Concepte operaționale asociate:** acte, scene, tablouri, didascalii, conflict dramatic, personaje, dialog, monolog, replică, temă, categorii estetice – comicul. Teatrul de păpuși. Teatrul de umbre. Jocul teatral
 - b) **Texte dramatice propuse:**
 - Τα γουρουνάκια κουμπάρδες (του Ευγένιου Τριβιζά), Θέατρο για παιδιά (της Ζέης, Άλκης)

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA NEOGREACĂ MATERNĂ

- Αρβανιτάκης, Κ., Αρβανιτάκη Φρόσω, *Επικοινωνήστε ελληνικά*, Εκδόσεις Δέλτος, 2012.
- Δήμητρα, Δήμητρα, Παπαχειμώννα, Μαρινέτα, *ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 1+1*, Εκδότης ΝΟΣΤΟΣ, Αθήνα, 2002.
- Ζούκα, Βασιλική, Γουντικιάν, Νόρα, Κουφάκη, Μαρία, *Νέα Ελληνικά για ξένους*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη, 2007.
- Συλλογικό έργο, *Τα Νέα Ελληνικά για Ξένους*, βιβλίο ασκήσεων και cd, Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2009.
- Băcanu Cristina, *Gramatica Neogreacă*, Ed. Bizantină, București, 2000.
- Băcanu Cristina, *Neogreacă în 150 de exerciții cu rezolvări*, Ed. Bunavestire, București, 2002.
- Mardare Valeriu, *Limba Neogreacă, Curs practic*, Ed. A II-a, Ed. Polirom, Iași, 2004.
- Triandafilidis Manolis A., *Mică Gramatică a Limbii Neogrecesti* (traducere de Andreas Rados și Leonidas Rados), Universitatea Aristotel, Institutul de Studii Neaelene, Thessaloniki, 1996.
- Μπαμπινιώτης Γ., *Συνοπτική ιστορία της Ελληνικής γλώσσας με εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογία*, Αθήνα, 1998.
- Περισσότερα ελληνικά*, University Studio Press, Thessaloniki, 2000.

D. TEMATICA PENTRU LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII

LIMBA ROMÂNĂ

- **Fonetică și vocabular**
 - Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor.
 - Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat.
 - Despărțirea cuvintelor în silabe.
 - Omografe, omofone. Accentul.
 - Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixe diminutive și augmentative.

- Arhaisme. Regionalisme. Neologisme. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi).
- Paronimele frecvente. Pleonasmul.
- **Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)**
 - Exprimarea unei acțiuni, stări și existențe. Verbul în propoziție.
 - Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția, locuțiunea prepozițională). Substantivul în propoziție.
 - Exprimarea însușirilor. Adjectivul în propoziție. Forme ale superlativului.
 - Pronumele în propoziție.
 - Numeralul. Exprimarea cantității și a ordinii.
 - Adverbul în propoziție.
 - Interjecția. Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură.
- **Propoziția**
 - Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjunția și prepoziția).
 - Propoziția principală/propoziția secundară.
- **Fraza**
 - Propoziția regentă/elementul regent.

LITERATURA PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri și specii literare accesibile copiilor mici/antepreșcolarilor.
- **Creația populară**
 - Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători).
 - Colinde, proverbe, zicători, ghicitori.
 - Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Prâslea cel Voinic* și *merele de aur*.
- **Creația cultă**
 - a. **Genul liric:**
 - Poeziile copilăriei (Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea*; Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*).
 - Poezia despre natură și viețuitoare (Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele*; Elena Farago, *Cățelușul șchiop*).
 - b. **Genul epic:**
 - **în versuri:**
 - fabula (Alec Donici, *Musca la arat*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*).
 - balada (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*).
 - **în proză:**
 - schița (I.L. Caragiale, *D-I Goe, Vizită*).
 - povestirea (Emil Gârleanu, *Fricosul*; Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*).
 - legenda (Călin Gruia, *Povestea florii-soarelui*).
 - basmul cult (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor*; Hans Christian Andersen, *Răpușca cea urâtă*).
 - c. **Teatrul pentru copii**
 - Conținuturi: *Înșir' te mărgărite* de V. Eftimiu, *Viața ca o poveste* de Sînziana Popescu (vol. *Teatru pentru prichindei: mari, mici și mititei*)

Notă:

Componenta *Limba și literatura pentru copii*, din structura probei de concurs, va fi dimensionată pe două module:

- aplicarea elementelor de limbă română pe un text la prima vedere, care poate fi selectat atât din opera scriitorilor studiați, cât și din cea a altor autori;

- redactarea unui eseu structurat sau a unui eseu argumentativ, pe baza unui text aparținând genurilor sau speciilor literare prevăzute în prezenta programă de examen, cu evidențierea unei valori (educative, formative și culturale) existente în textele literare prevăzute în prezenta programă de examen, prin referire la conținuturile sau la personajele acestora.

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII

Bibliografie orientativă - Limba română

- *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.
- Gheorghe, M., *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2009.
- Golopenția S., *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală), București, 2017.
- Pană-Dindelegan, G. (coord.), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2019.
- <https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf>.
- <https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/>.

Bibliografie orientativă - Literatura pentru copii

- Balazs, L., *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca, 2003.
- Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București, 2003.
- Ciopraga, C., *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași, 1997.
- Norel, M., *Literatură română și literatură pentru copii*, (<https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/>), 2012.
- *** *Limba Română*, revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md).
- *** Curriculum pentru educația timpurie (în vigoare).
- www.enciclopediavirtuala.ro.
- <http://ro.literaryframework.eu/>.
- www.romanianvoice.com/poezii/.
- www.cartiaudio.eu.
- www.biblior.net.
- *** www.subiecte.edu.ro

E. TEMATICA PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA NEOGREACĂ MATERNĂ

- Curriculum pentru educația timpurie
 - structura curriculumului pentru educația timpurie; principii și valori fundamentale. Semnificația și importanța educației timpurii
 - elemente de interculturalitate în educația timpurie
 - concepte de bază ale programei pentru educația timpurie (domenii de dezvoltare, dimensiuni ale dezvoltării, comportamente observabile, teme anuale de studiu)
 - planul de învățământ – importanță și organizare
 - metodologia de aplicare a planului de învățământ - elemente de bază:
 - programul zilnic de activitate

- activități ludice și de învățare pentru copiii sub 3 ani (rutine și tranziții, activități tematice, jocuri și activități liber-alese)
- **Proiectarea activităților ludice și de învățare**
- elaborarea documentelor de proiectare didactică: planificare calendaristică, planificare săptămânală, proiect de activitate didactică (temă, scop, obiective, evenimente didactice)
- tipuri de învățare pentru copiii sub 3 ani și organizarea procesului de învățare
- **Managementul activităților ludice și de învățare. Organizare și realizare**
 - jocul - principala formă de organizare a procesului de învățământ în creșă; Clasificarea jocurilor; Funcțiile jocului. Valențe formative/educative ale jocului. Jocul în clasă și în spațiul exterior. Creativitate și cultivarea simțului estetic
 - arta dramatică, elemente de teatru și creativitate. Predarea prin teatrul de păpuși și teatrul de umbre. Povestirea și importanța lecturii. Tehnici inovative de lecturare. Dansul. Dansul grecesc
 - organizarea spațiului/mediului educațional (intern și extern, fizic și social); cerințe psiho-pedagogice și ergonomice
 - combinații între diferite strategii didactice, în viziune sistemică
 - diferențiere și individualizare în procesul de învățământ desfășurat în creșă. Adaptare curriculară
 - tipuri de activități tematice (activități de creație și comunicare, activități de cunoaștere, activități de muzică și mișcare, activități artistice și de îndemânare, activități în aer liber, jocul) și mijloace de realizare (povestirea, lectura educatoarei, jocul didactic, memorizarea, lectura după imagini, observarea, jocul de construcție, jocul de rol, jocul de mișcare, jocul muzical, modelaj, desen, pictură etc.)
 - parteneriatul educațional. Relația unitate de învățământ – familie. Aspecte specifice ale comunicării cu părinții (contexte de comunicare, modalități de comunicare, etape, atribuții, drepturi). Comunicarea cu familia greacă: valori și dezvoltarea comunicării și a parteneriatului
- **Evaluarea în educația timpurie**
 - conceptul de evaluare: definire și analiză
 - forme ale evaluării specifice învățământului antepreșcolar
 - funcțiile evaluării
 - metode și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor în învățare ale copilului antepreșcolar. Fișa de apreciere a progresului copilului înainte de intrarea în grădiniță – structură și modalitatea de completare; rolul acestora
 - interpretarea și valorificarea rezultatelor evaluării în învățământul antepreșcolar

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA NEOGREACĂ MATERNĂ

Πρόγραμμα Σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση Πρώτη Έκδοση, Αθήνα. 2021/
Πεντέρη, Ευθυμία, Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΤΕΕΠΗ, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Voyenutko N., Καϊάφα Ι., Γρίβα Ε., Ηλιοπούλου Κ., *Ελληνική Παιδική Λογοτεχνία, Θεωρητικές Αποτυπώσεις και Προτάσεις για την αξιοποίηση της στη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2*, Ινστιτούτο Ελληνικής Γλώσσας, 2022.

Οδηγός Σπουδών, Ειδικότητα: Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων, Έκδοση: Α', Σεπτέμβριος 2018.

Οδηγοί σπουδών των ειδικοτήτων ΙΕΚ Προσχολικής Αγωγής Δραστηριοτήτων Δημιουργίας και Εκφρασης, ΟΕΕΚ

Κιτσαράς, Δ. Γ., *Προσχολική Παιδαγωγική*, Αθήνα, 1997.

Ντολιοπούλου, Ε., *Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας*, Τυπωθήτω, Αθήνα, 2000.

- Κοντογιάννη Άλκηστις. *Κουκλο-θέατρο σκιών*, Αθήνα, ΑΛΚΗΣΤΙΣ, 1992.
- Megir Konstantinos et al., Ministerul Muncii și al asigurărilor sociale al Republicii Elene, *To νέο πλαίσιο για την προσχολική αγωγή των παιδιών 0-4 στην Ελλάδα*, iulie 2021.
- Barresi, J., *Early Childhood/Family Education Programs*, Oklahoma State Department of Education: State Superintendent of Public Instruction, 2014.
- Bilton, H., *Outdoor Learning in the Early Years (3rd ed.)*, Routledge, Oxon, 2010.
- Αυγητίδου, Σ., *Το Παιχνίδι: Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις*, Τυπωθήτω, Αθήνα.
- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Υπουργείο Εσωτερικών, *Πρόγραμμα για την καλλιέργεια, την αγωγή και τη φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας: Παιδαγωγικό Πρόγραμμα Παιδικών Σταθμών*. Ανακτήθηκε από: <http://www.ppps.ecd.uoa.gr/programma.pdf>, 2009
- Καλπογιάννη, Ε., Φύσσας, Κ., Αβδελίδου, Ε. *Εγχειρίδιο προαγωγής του παιχνιδιού για παιδαγωγούς: Πρόγραμμα 'Η Δύναμη του Παιχνιδιού'*. Ανακτήθηκε από: <http://www.brain.net.gr/paizontas/>, 2015α,
- Ντολιοπούλου, Ε., *Σύγχρονα προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, 2000.
- ΚΟΓΚΟΥΛΗΣ, Ι., *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1991.
- ΝΤΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΑΝΘ., & ΓΟΥΡΓΙΩΤΟΥ, Ε., *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση, με έμφαση στην προσχολική*, Gutenberg, Αθήνα 2008.

F. TEMATICA PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- **Curriculumul pentru educație timpurie**
 - structura curriculumului pentru educația timpurie; principii și valori fundamentale
 - concepte de bază ale programei pentru educația timpurie (domenii de dezvoltare, dimensiuni ale dezvoltării, comportamente observabile, teme anuale de studiu)
 - planul de învățământ – importanță și organizare
 - metodologia de aplicare a planului de învățământ - elemente de bază:
 - programul zilnic de activitate
 - jocuri și activități liber-alese, rutine și tranziții, activități tematice și activitățile de dezvoltare a înclinațiilor personale/predispozițiilor/aptitudinilor din perioada după-amiezii, activitățile extrașcolare)
- **Proiectarea activităților ludice și de învățare**
 - elaborarea documentelor de proiectare didactică: planificare calendaristică, planificare săptămânală, proiect de activitate didactică (temă, scop, obiective, evenimente didactice)
- **Managementul activităților ludice și de învățare. Organizare și realizare**
 - jocul - principala formă de organizare a procesului de învățământ în creșă; Clasificarea jocurilor; Funcțiile jocului. Valențe formative/educative ale jocului
 - organizarea spațiului/mediului educațional (intern și extern, fizic și social); cerințe psihopedagogice și ergonomice
 - combinații între diferite strategii didactice, în viziune sistemică
 - metode, tehnici și procedee folosite în cadrul diferitelor tipuri de activități de învățare
 - modalități de optimizare a situațiilor/contextelor de învățare prin intermediul mijloacelor didactice și a materialului didactic
 - diferențiere și individualizare în procesul de învățământ desfășurat în creșă. Adaptare curriculară
 - tipuri de activități tematice (activități de creație și comunicare, activități de cunoaștere, activități de muzică și mișcare, activități artistice și de îndemânare, activități în aer liber, jocul) și mijloace de realizare (povestirea, lectura educatoarei, jocul didactic, memorizarea, lectura după imagini, observarea, jocul de construcție, jocul de rol, jocul de mișcare, jocul muzical, modelaj, desen, pictură etc.)

- variante de organizare și de realizare a rutinelor și a tranzițiilor
- variante de organizare și de realizare a jocurilor și activităților liber-alese
- parteneriatul educațional. Relația unitate de învățământ – familie. Aspecte specifice ale comunicării cu părinții (contexte de comunicare, modalități de comunicare, etape, atribuții, drepturi)
- **Evaluarea în educația timpurie**
 - conceptul de evaluare: definire și analiză
 - forme ale evaluării specifice învățământului antepreșcolar
 - funcțiile evaluării
 - metode și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor în învățare ale copilului antepreșcolar. Fișa de apreciere a progresului copilului înainte de intrarea în grădiniță – structură și modalitatea de completare; rolul acestora
 - interpretarea și valorificarea rezultatelor evaluării în învățământul antepreșcolar

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- Bocoș M., Preda V., Brănișteanu R., Clapou C., *Tradiții și valori – Ghid practic de opționale integrate*, Editura Delta Cart Educațional, Pitești, 2013.
- Brănișteanu, R., Chira, E., Florescu, D., Preda, V., *Ghid practic pentru Educația Timpurie Antepreșcolară*, Editura Trend, Pitești, 2023.
- Catalano, H., Albulescu, I., *Didactica jocurilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2019.
- Catalano, H., Albulescu, I., (coord.), *Educația timpurie antepreșcolară. Ghidul cadrului didactic*, Didactica Publishing House, București, 2023.
- Catalano, H., Albulescu, I., *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018.
- Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Dumitrana, M., *Învățarea bazată pe cooperare*, Editura V & I Integral, București, 2008.
- Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L.-L., *Educația timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.
- Glava, A., Tătaru, L., Chiș, O., *Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Diamant, Pitești, 2014.
- Golu, Fl., *Joc și învățare la copilul preșcolar. Ghid pentru educatori, părinți și psihologi*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
- Gongea, E., Ruiu, G., Breben, S., *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2002.
- Ionescu, M. (coord.), *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, Editura Vanemonde, București, 2010.
- Manolescu, M., *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București, 2010.
- Mitu, F., *Metodica activităților de educare a limbajului*, Editura Pro Humanitas, București, 2000.
- Niculescu, R., M., *Curriculum între continuitate și provocare*, Editura MEDIA, Sibiu, 2010.
- Norel, M., Bota, O., A., *Didactica domeniului experiențial limbă și comunicare*, Asociația de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca, 2013.
- Preda, V., *Copilul și grădinița. Urgența 2000: pariul limbajului și al comunicării*, Editura Compania, București, 1999.
- Preda, V., Breben, S., Gongea, E., Mitrulescu, V., *Învățarea bazată pe proiecte. Auxiliar didactic pentru aplicarea noului curriculum*, Editura Arves, Craiova, 2009.
- Vrăsmaș, A. E., *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București, 2002.

- Vrăsmaș. E., *Educația timpurie*, Editura Arlequin, București, 2014.
- Vrânceanu M. (coord.), *Educația și Dezvoltarea Timpurie a Copilului. Ghidul educatorului*. UNESCO-UNICEF. Editat cu concursul CNETIF, Chișinău, 2005.
- *** *Curriculum pentru educația timpurie* (în vigoare).
- *** *Educația – spre un pact pentru un oraș care educă* – document realizat de Biroul Educativ, Centrul Internațional Loris Malaguzzi, USR Ministerul Educației, al Universităților și al Cercetării, Oficiul Școlar Regional din Emilia Romagna - traducere Sânziana Sterghiu (în suportul de curs elaborat în cadrul Proiectului *Dezvoltarea resurselor umane în învățământul preșcolar*, POSDRU ID 61130).
- *** *Barcelona Objectives. The development of childcare facilities for young children in Europe with a view to sustainable and inclusive growth*, European Commission, 2013.
- *** *Metoda proiectelor la vârstele timpurii*, Editura Miniped, București, 2002/2005/2016.
- *** *Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*, 2008.
- www.subiecte.edu.ro